

УДК 351:304(0758)

Войчук Максим,

к.е.н., доцент кафедри економіки та менеджменту,
Волинський інститут ім. В. Липинського ПрАТ «ВНЗ «МАУП»,
м. Луцьк, Україна
maksym.voichuk@gmail.com

Ткачук Захарій,

аспірант,
Луцький національний технічний університет,
м. Луцьк, Україна
zakharii.tkachuk@gmail.com

УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ В ГУМАНІТАРНІЙ СФЕРІ У ПЕРІОД СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Проектний підхід в останні роки став одним з найпопулярніших методологічних інструментів провадження господарської діяльності як суб'єктами підприємництва, так і неприбутковими організаціями та установами. Зокрема, привабливість інструменту управління проектами фактично впливає з його сутності – орієнтації на створення конкретного продукту, що має вирішувати конкретну проблему чітко визначеної цільової аудиторії, бути створеним за умови обмеженості ресурсів, мати здатність функціонувати за забезпечувати результати після завершення періоду реалізації проекту, а отже бути сталим.

Інтеграція концепції сталого розвитку в методологію управління проектами, зокрема, прийняття та поширення Стандарту проектного менеджменту 5 «Сталість у проектному менеджменті» (*P5 Standard for Sustainability in Project Management*) [1], з одного боку є відображенням усвідомлення та практичних заходів з досягнення перспектив сталого розвитку, а з іншого боку формалізацією базової методологічної концепції управління проектами.

Застосування проєктного підходу в гуманітарній сфері має свою специфіку та відрізняється виключно підходами до формування продукту проєкту, тоді як методологічний базис фактично є ідентичним з бізнес-середовищем. Така різниця пояснюється різницею у запитах цільової аудиторії й характерною ознакою продукту проєкту – здатністю до комерціалізації або її повною відсутністю. Водночас, у проєктах гуманітарної сфери допускається комерційна складова, яка проте не повинна бути визначальною, а виключно підтримувати сталість досягнутих результатів або бути основою для провадження подальшої діяльності.

Відповідно, використання проєктного підходу у широкому контексті, може трактуватись як реакція на соціально-економічні кризи, що у свою чергу є відображенням процесів циклічного розвитку економічної системи людства. Крім того, використання інструменту управління проєктами в даному випадку є ефективним засобом для реалізації принципів економічної інклюзії – створення рівних умов до створення, розподілу та споживання соціальних благ між усіма членами суспільства на основі принципів нульової дискримінації [2].

Власне, використання методології управління проєктами у практичній діяльності неприбуткових організацій та установ фактично є дієвим та ефективним інструментом управління сталим розвитком просторових систем. Так, серед ключових інструментів задля досягнення пріоритетів сталого розвитку геопросторових систем, саме проєктний підхід показує найвищу результативність й ефективність [3]. Проте, виходячи зі специфіки залучення максимально широкого спектру стейкхолдерів до цих процесів, варто зазначити, що діяльність суб'єктів підприємництва також матиме прямий вплив на нього, а отже використання методології управління проєктами має потенціал до максимізації ефекту й посилення очікуваних результатів.

З точки зору безпеки сталого розвитку, зокрема, з врахуванням поточних й передбачуваних викликів, управління проєктами в гуманітарній сфері є не тільки інструментом реагування на поточну ситуацію, а й має превентивний ефект. Так, яскравим прикладом є ситуації, що склалась в Україні після повномасштабного вторгнення

росії у лютому 2022 року. Саме організації громадянського суспільства (ОГС), що мали попередній досвід застосування методології управління проєктами у своїй діяльності, змогли найшвидше та найоптимальніше організувати процеси допомоги цивільному населенню.

Таким чином, управління проєктами в гуманітарній сфері у період соціально-економічних трансформацій повинно розглядатись з точки зору двох ключових завдань – реакція на поточні кризові ситуації й системна діяльність зі сприяння реформуванню та трансформації соціально-економічних систем. В даному контексті, вплив на політичну площину розглядається з точки зору політики як *policy*, тобто законодавчо обґрунтованих системних дій, що в своїй більшості носять галузевий або локальний характер.

Список використаних джерел:

1. P5 Standard for Sustainability in Project Management, Version 1.5.1, GPMGlobal, 2016. 39 p.
2. Voichuk M. Etymology Concept of The “Economic Inclusion” in the Context of Cyclic Development of Economy. *Innovative Economy*. 2021. No. 3-4. P. 28-33. URL: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2021.3-4.4>
3. Павліха Н. В. *Концептуальні засади управління сталим розвитком просторових систем*: Препринт. Луцьк: Надстир'я, 2005. 60 с.
4. Павліха Н. В., Войчук М. В. Концептуальні засади безпеки сталого просторового розвитку: теоретико-методологічний аспект. *Міжнародна економічна безпека України: теорія, методологія, практика. Колективна практика* / за наук. ред. Кравчука П.Я. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2020. С. 161-183.
5. Павліха Н. В., Цимбалюк І. О. Управління проєктами транскордонного співробітництва. *Актуальні проблеми менеджменту в умовах інноваційного розвитку економіки*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 25 квіт. 2018 р.). Тернопіль: ТНЕУ, 2018 р. С. 477–480.